

قطعی برق عامل کاهش تولید نفت

ایران روزانه یک میلیون بشکه نفت را به دور از آمار رسمی جابجا می کند

طبق گزارش بلومبرگ، روزانه حدود یک میلیون بشکه نفت ایران به دور از آمار رسمی به چین صادر می شود. در ۹ ماه نخست سال ۲۰۲۴، حدود ۳۵۰ میلیون بشکه نفت در شبه جزیره مالزی کشتی به کشتی شده که ارزشی بالغ بر ۲۰ میلیارد دلار دارد.

به گزارش گروه اقتصاد پایگاه اطلاع رسانی دریا و نفت، موضوع چگونگی فروش نفت ایران تحت تحریم های بین المللی، همواره موضوعی مورد توجه بوده است. این روند غیرشفاف تاکنون مشکلات بسیاری به وجود آورده و نهادهایی مانند دیوان محاسبات کشور نیز به آن معترض هستند.

اهمیت این موضوع از آن جهت است که به دنبال غیرشفاف شدن روند، بسیاری از منابع وصول نمی شوند و دیوان محاسبات کشور نیز به چرایی وصول نشدن همین درآمدها انتقاد کرده است.

بلومبرگ در گزارشی تحقیقی نوشت که در ۹ ماه نخست سال ۲۰۲۴، حدود ۳۵۰ میلیون بشکه نفت در شبه جزیره مالزی کشتی به کشتی شده که ارزشی بالغ بر ۲۰ میلیارد دلار دارد. این منطقه همان منطقه ای است که از طریق آن، بیش از ۹۰ درصد نفت ایران یعنی حدود یک میلیون بشکه در روز، به چین وارد می شود.

جابه جایی یک میلیون بشکه در روز به دور از آمار رسمی

بنا بر گزارش بلومبرگ، گروهی رو به گسترش از کشتی های موسوم به «ناوگان تاریک»، که از نظارت و مجازات مصون هستند، در نزدیکی گذرگاه های دریایی شناخته شده فعالیت می کنند و در ماه های اخیر، صدها میلیون بشکه نفت تحریم شده ایران را جابه جا کرده و به چین فروخته اند.

این کشتی ها که اغلب بدون پرچم یا تحت پرچم های مصلحتی و بدون بیمه فعالیت می کنند، روزانه در شبه جزیره مالزی به عنوان بزرگ ترین نقطه تجمع نفتکش ها، محموله ها را منتقل کنند. این مسیر یکی از راه هایی است که چین نفت تحریم شده ایران را خریداری می کند. این در حالی است که چین به طور رسمی، واردات نفت از ایران را بیش از دو سال است که متوقف کرده است.

تحلیل بلومبرگ بر پایه تصاویر ماهواره ای از سال ۲۰۲۰ تا اکتبر ۲۰۲۴ است و نشان می دهد که با وجود تحریم های ایالات متحده، صنعت نفت ایران در این منطقه به طور گسترده ای در حال توسعه است.

در ماه های اخیر، میزان جابه جایی نفت در این منطقه دو برابر سال ۲۰۲۰ بوده است. تخمین ها نشان می دهد که در ۹ ماه نخست سال ۲۰۲۴، حدود ۳۵۰ میلیون بشکه نفت در این منطقه جابه جا شده که ارزشی بالغ بر ۲۰ میلیارد دلار دارد.

بر اساس منابع آشنا با صنعت نفت و کشتیرانی، بیشتر نفت در این منطقه از ایران می آید و کشتی های بررسی شده نیز به محموله های ایرانی مرتبط بوده اند. این شبکه پیچیده از کشتی ها به چین این امکان را می دهد که نفت را با قیمت پایین تر خریداری کند و پالایشگاه های کوچک چین که به تحریم ها توجه نمی کنند، به این نفت دسترسی پیدا کنند.

چین از سال ۲۰۲۲ واردات رسمی نفت از ایران را متوقف کرده است

گرچه چین از سال ۲۰۲۲ واردات رسمی نفت از ایران را متوقف کرده است، اما داده های ردیابی کشتی ها نشان می دهد که شرکت های چینی همچنان نزدیک به ۹۰ درصد از صادرات نفت ایران را خریداری می کنند. به ویژه در ۹ ماه اول سال ۲۰۲۴، واردات نفت از مالزی، که در واقع نفت ایران به نام آن جا ثبت می شود، به طور چشمگیری افزایش یافته است.

ناوگان تاریک از خلاء های قانونی بهره می برد. کشتی ها محموله ها را منتقل می کنند و در صورت نیاز، از واسطه ها و تعمیرکاران برای تدارکات و خدمات استفاده می کنند.

کاهش عرضه نفت ایران منجر به کاهش تخفیف ها شد

در عین حال، بلومبرگ در گزارشی دیگری متذکر شده است که پالایشگاه های کوچک چین به دلیل کمبود عرضه و کاهش پیشنهادات، نفت ایران را با تخفیف کمتری خریداری می کنند. این پالایشگاه ها به دلیل تحریم ها از سوی ایالات متحده، تخفیف های قابل توجهی دریافت می کردند، اما پالایشگاه های بزرگ تر به دلیل نگرانی از پیامدهای اقتصادی، از خرید نفت ایران اجتناب می کنند.

به گفته فعالان بازار، پالایشگاه های کوچک چینی، نفت سبک ایران را برای ورود به ماه دسامبر با تخفیف دو تا سه دلار در هر بشکه در برابر معیار قیمت نفت برنت خریداری کردند. این رقم کمترین شکاف بین قیمت نفت وارد شده از ایران و قیمت جهانی در سال جاری است.

همچنین تاجران عنوان کرده‌اند که در هفته‌های گذشته پیشنهادات محموله کمتری را دیده‌اند و با توجه به تاخیر در رسیدن محموله‌ها، به نظر می‌رسد که حجم صادرات ایران به چین در ماه‌های اخیر کاهش داشته است.

کمبود برق مانع از افزایش صادرات نفت شد؟

موسسه کپلر در یادداشتی اعلام کرد که پالایشگاه‌های چینی با وجود تشدید تحریم‌ها، همچنان به تأمین نفت از ایران ادامه می‌دهند. اطلاعات این شرکت نشان می‌دهد که صادرات نفت ایران در ماه نوامبر به دلیل تقاضای داخلی برای تولید برق و کمبود شدید گاز طبیعی، کاهش یافته و به ۱.۴۳ میلیون بشکه در روز رسیده است.

بر اساس گزارش بلومبرگ، تحریم‌های اخیر علیه تانکرهای مرتبط با ایران و مشکلات تولید برق در ایران، ممکن است از دلایلی باشد که موجب کمبود عرضه و تأخیر در رسیدن محموله‌ها شده است. در حالی که پالایشگاه‌های کوچک چین همچنان به تأمین نفت از ایران ادامه می‌دهند، تحلیل‌گران پیش‌بینی کرده‌اند که با افزایش تحریم‌ها به دنبال روی کار آمدن ترامپ، روند ادامه این واردات پیچیده‌تر خواهد شد. /تجارت نیوز